

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011, Dep.
0030 Oslo

Deres ref.: 14/4391

Vår ref.: /AH

Oslo, 29.01.2015

Høring – Forslag til ny autorisasjonsordning for helsepersonell utdannet utenfor EØS

Pensjonistforbundet viser til departementets høringsbrev av 11.2014. Pensjonistforbundets uttalelse er på vegne av Pensjonistforbundet og SAKO-organisasjonene (Postens Pensjonistforbund, Fagforbundet pensjonistutvalg, Tele-pensjonistenes Landsforbund, Jernbanepensjonistenes Forbund, Politiets Pensjonistforbund, Statens Vegvesens Pensjonistforbund og LO-Stats pensjonistutvalg).

Bakgrunn

Tallet på mottaker av helse- og omsorgstjenester var i 2013 på om lag 271 000, tallet på plasser i institusjon utgjorde 41 600, og tallet på årsverk i pleie og omsorgstjenestene var 133 000. (SSB)
Av de om lag 126 000 brukerrettet årsverkene som var registrerte innenfor pleie og omsorg i 2013, hadde 74 prosent helsefaglig utdanning. (SSB)
Flere og flere eldre bor lengre hjemme og mottar tjenester fra helse- og omsorgstjenestene. I denne sektoren er det mange ufaglærte og helsepersonell er ofte alene når de yter helse- og omsorgstjenester til eldre. Kommunikasjonen mellom helsepersonellet og pasienten er derfor mer sårbar dersom det oppstår kommunikasjonssvikt. Mange eldre har nedsatt hørsel og dette igjen kan bidra til mangelfull kommunikasjon.

Høringsforslaget - Pensjonistforbundet støtter forslag til ny autorisasjonsordning for helsepersonell utdannet utenfor EØS. Vi mener det foreslåtte systemet er en forbedring, sammenliknet med dagens ordning, både når det gjelder kvalitetssikring av helsepersonell og prosessen for den enkelte søker fram til vedtak. Dagens praksis, der søker får skissert et opplegg fra autorisasjonskontoret uten å vite om hun/ han i neste omgang har mulighet for å oppnå autorisasjon, skaper usikkerhet og frustrasjon for mange. Den foreslåtte to - trinns prosessen vil forhåpentligvis skape mer forutsigbarhet for søker. Og for dem som blir vurdert jevn god i første trinn, vil krav til fagprøve gi den enkelte større mulighet til å synliggjøre sin kompetanse.

Språkkrav

Pensjonistforbundet setter pris på at også helsefagarbeidere nå omfattes av språkkrav og krav til nasjonale prøver på lik linje med hjelpepleierne. Gode kommunikasjonsferdigheter, skriftlige og muntlige norskkunnskaper, er

sentralt for en god utøvelse av helsefagene. Pensjonistforbundet vil understreke betydningen av god nok informasjon til pasienten/brukerne slik at de bedre kan ivareta egen helse. Helsepersonell må sikre at mottakeren forstår det som blir sagt og forstår innholdet og betydningen av de opplysningene som gis. Språkvansker er bl.a. de saker som pasient og brukerombudene og Pensjonistforbundet får klage på.

Krav om fagprøve

Pensjonistforbundet er positive til forslaget om innføring av krav til fagprøve. Dette kan være et viktig ledd i kvalitetssikringen av kompetansen hos søkere som oppnår autorisasjon. Vi merker oss at kun fem helsepersonellgrupper omfattes av forslaget: Leger, farmasøyter, tannleger, sykepleiere og helsefagarbeidere/ hjelpepleiere. Vi oppfatter dette som et signal om at det stilles et særskilt kvalitetskrav til disse helsepersonellgruppene. Vi er i tvil om det kun skal gjelde disse fem helsepersonellgruppene, men ser at disse helsepersonellgruppene utgjør et stort flertall av de som får autorisasjon.

Prøve i nasjonale fag og i legemiddellære

Pensjonistforbundet støtter forslaget om at alle helsepersonellgrupper som omfattes av autorisasjonsordningen, skal gjennomføre og bestå prøve i nasjonale fag, for å ha rett til autorisasjon. I tillegg foreslås det at leger, tannleger, sykepleiere og farmasøyter må gjennomføre og bestå prøve i legemiddelbehandling. Fagforbundet poengterer at svært mange helsefagarbeidere/hjelpepleiere i norsk helsevesen deltar i legemiddelbehandling, selv om det ikke inngår i deres grunnutdanning. Pensjonistforbundet støtter Fagforbundets begrunnelse der det blir gjort endringer i utdanningen for helsefagarbeidere på dette området, bør dette gjenspeiles i de kravene som stilles søkerne fra land utenfor EØS ved neste revisjon av forskriftene.

Kostnader

Forslaget legger opp til at helsepersonell selv skal dekke det meste av kostnadene i forbindelse med ny autorisasjon og at dette er kjent på forhånd. Dette kan bli stor utgifter for helsepersonell utdannet utenfor EØS og vi mener at dette er en kostnad som arbeidsgiver, evt. med statlig refusjonsordning, bør dekke dersom de har bidratt til å få helsepersonell til Norge. Det kan evt. åpnes opp for låneordninger mv. for den enkelte søker med utdanning utenfor EØS

Pensjonistforbundet vil understreke at også helsepersonell med utdanning utenfor EØS, som *ikke* oppnår autorisasjon innen sitt helsefag, kan utgjøre en stor ressurs i det helse- og omsorgstjenestene. Denne gruppen bør få nødvendig opplæring og kompetanse som er nødvendig fra arbeidsgiveren. Norge har også behov for at denne gruppen helsepersonell kan bidra best mulig i helse- og omsorgssektoren.

Avslutning

Pensjonistforbundet støtter alle de tiltak som vil føre til bedre pasientsikkerhet, trygge og gode tjenester. Men vi vet at det fremdeles er mange som dessverre ikke har klart å oppnå autorisasjon eller er ufaglærte i denne sektoren.

Flere tjenesteytere har ikke tilfredsstillende skriftlig og muntlig språk- kompetanse og utgjør derfor en sikkerhetsrisiko for pasientene. Vi tror at helse- og omsorgstjenestene kan bli bedre dersom kommunene organiserer helse- og omsorgstjenestene til eldre ved økt kontinuitet til brukerne/ pasientene. Dette vil kunne bidra til bedre kvalitet, forståelse og oppfølging av den enkelte pasient. Til slutt vil vi understreke betydningen av at alle mottakere i helse- og omsorgstjenestene skal ha en kontaktperson. Dette tror vi kan bidra til å sikre økt trygghet og pasientsikkerhet.

Med vennlig hilsen
Pensjonistforbundet

Borge Rørvik
Forbundsleder

Anne Hanshus
Rådgiver helse